

**Salgótarján Megyei Jogú Város
Polgármester**

Szám: 11624 - 9 /2015

Javaslat

önkényuralmi érintettségűnek minősített közterületi nevek meghatározására

Tisztelt Közgyűlés!

Salgótarján közigazgatási területén a központi címregiszter szerint jelenleg 10 olyan közterület név szerepel, amelynek használata az Magyar Tudományos Akadémia (MTA) állásfoglalása alapján nem javasolt.

Ezek a következők: Alpári Gyula, Asztalos János, Gorkij, Korvin (Corvin) Ottó, Partizán, Rózsa Ferenc, Sallai, Tanács, Úttörő, Zalka Máté.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdés értelmében

„a közterület, illetve közintézmény nem viselheti

a) olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, vagy

b) olyan kifejezést vagy olyan szervezet nevét, amely a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.”

A törvényi kötelezés alapján 2015. március 23-án írt levelemben javaslatot kértem Salgótarján Megyei Jogú Város 1., 3., 6., 8. és 10. számú egyéni választókerületének képviselőjétől a választókerületükben lévő önkényuralmi politikai rendszerre utaló nevű közterületi ingatlanok új nevének megállapítására.

A javasolt nevet vagy neveket Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének a közterület elnevezések megállapításáról változtatásáról, jelöléséről, valamint az emléktábla állítás rendjéről szóló 18/1997.(VI.30.) Ör. sz. rendelete (a továbbiakban Rendelet) 9/A. és 25/A. §-a alapján 2015. április 9-ig kértem írásban benyújtani.

A beérkezett képviselői javaslatok (F.1. Függelék) alapján elkészítettük előzetes javaslatunkat 2-2 névvel, melyet lakossági véleményezésre meghirdettünk a Tarjáni Városlakó újságban és a város honlapján 2015. április 13. és május 13. között (F.2 Függelék).

A beérkezett vélemények (F.3. Függelék) között az egyik a javaslatok között a 2. helyen felsorolt neveket támogatta, így az Alpári Gyula helyett az Alpár, a Corvin helyett a Corvin János, a Zalka Máté helyett a Kovácsoló nevet. Hárman az Úttörők elnevezés mellett álltak ki. Három levél a Tanács név megtartását kérte. Ketten általánosságban a névváltoztatásokhoz szoltak hozzá. Az egyik véleményező híres magyarországi illetve szűkebb területünkön Nógrád megyei írók, művészek neveit javasolta, köztük olyat is, akiről már van utca elnevezve.

A beérkezett vélemények alapján készült el az MTA állásfoglalása alapján a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerekre utaló és ezáltal nem javasolt közterületi nevek módosításával kapcsolatos határozati javaslat.

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem, hogy a határozati javaslatot megvitatni és elfogadni szíveskedjenek.

Határozati javaslat

1. Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése Magyar Tudományos Akadémia szerint a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerekre utaló és ezáltal nem javasolt közterületi neveket a az alábbiak szerint módosítja:

- a) Alpári Gyula út helyett Szögverő utca
- b) Asztalos János út helyett Asztalos út
- c) Partizánok útja helyett Kőbánya utca
- d) Rózsa Ferenc út helyett Rózsa út
- e) Zalka Máté út helyett Zalka út

Határidő: azonnal

Felelős: Dóra Ottó polgármester

2. A Közgyűlés az alábbi közterületi neveket változatlanul hagyja:

- a) Corvin út
- b) Gorkij körút
- c) Sallai út
- d) Tanács út
- e) Úttörők út

Határidő: azonnal

Felelős: Dóra Ottó polgármester

3. A Közgyűlés felkéri a jegyzőt, hogy a határozat közzétételéről, a lakosság tájékoztatásáról gondoskodjon

Határidő: 2015. június 15.

Felelős: Tóthné dr. Kerekes Andrea jegyző

4. A Közgyűlés felkéri a jegyzőt, hogy címkézésért felelős szervként a címkezeléssel összefüggő feladatokat lássa el.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Tóthné dr. Kerekes Andrea jegyző

Salgótarján, 2015. május 14.

Tisztelettel

Dóra Ottó
polgármester

FÜGGELÉKEK

F.1. Függelék

Egyéni választó kerületi képviselői javaslatok

Molnár Károly 1. számú egyéni választókerület képviselőjének javaslata:

Meglévő név	Helyrajzi száma(i) (Hrsz.)	Javasolt új név és közterület jelleg	Indoklás	Lakosság száma
Partizánok útja	16481, 16482	Kőbánya utca	Somoskő városrészben a térképen Kőbánya út van a korábbi Partizánok útja helyén, ebből nyílik a 16487 hrsz.-ú <u>Kőbánya utca.</u>	2 fő lakik a Kőbánya utcában

Turcsány László 3. számú egyéni választókerület képviselőjének javaslata:

Meglévő név	Helyrajzi száma(i) (Hrsz.)	Javasolt új név és közterület jelleg	Indoklás	Lakosság száma
Alpári Gyula út	3567	Szögverő utca	Foglalkozásnév, az acélgyári szögverő üzemben dolgozó munkások emlékére	6 fő
Asztalos János út	12740	Asztalos út	Foglalkozásnév, hasonló a meglévő névhez	38 fő
Rózsa Ferenc út	3291, 3292/9	Rózsa út	Virágnév, hasonló a meglévő névhez	129 fő
Sallai út	8944	Sallai út	A „Sallai” elterjedt családnév, számos jeles ember neve, nem köthető egyértelműen az önkényuralmi névhez.	84 fő
Zalka Máté út	3326	Zalka út	A „Zalka” elterjedt családnév, számos jeles ember neve, nem köthető egyértelműen az önkényuralmi névhez.	61 fő

Fekete Tamás 6. számú egyéni választókerület képviselőjének javaslata:

Meglévő név	Helyrajzi száma(i) (Hrsz.)	Javasolt név és közterület jelleg	Indoklás	Lakosság száma
Tanács út	3919	Tanács út	A „Tanács” elnevezés nem utal egyértelműen a szovjet mintára meghonosított tanácsrendszerre. A „Tanács” elnevezés utalhat többek között köznapi értelemben a tanácsra, tanácsadásra.	213 fő
Úttörők út	3934, 3936/4, 3926	Úttörők út	Az „Úttörő” elnevezés köznapi értelemben pozitív értelmű pld. valamely tudományos kutatás úttörői	392 fő

Homoga László 8. számú egyéni választókerület képviselőjének javaslata:

Meglévő név	Helyrajzi száma(i) (Hrsz.)	Javasolt név és közterület jelleg	Indoklás	Lakosság száma
Corvin út	1627, 1637, 1645, 1653	Corvin út	A „Corvin” név a történelmi Corvin családra – Corvin János, Corvin Mátyás – utal. Nem téveszthető össze Korvin Ottóval.	91 fő

Tolnai Sándor 10. számú egyéni választókerület képviselőjének javaslata:

Meglévő név	Helyrajzi száma(i) (Hrsz.)	Javasolt név és közterület jelleg	Indoklás	Lakosság száma
Gorkij körút	6593, 6697, 6700	Gorkij körút	Gorkij az MTA szerint világirodalmi jelentőségű orosz-szovjet író, publicista (1868-1936). Irodalmi műveit ma is játsszák hazánkban pld. Éjjeli menedékhely.	1025 fő

2015. 04. 09. e-mail: Figyelembe véve a lakosság felől érkező visszajelzéseket a Gorkij krt. nevének megváltoztatását egyéni képviselőként nem javaslom, ennek értelmében új utcanevre sem kívánok javaslatot tenni. Tolnai Sándor egyéni önkormányzati képviselő

F.2. Függelék

**Salgótarján Megyei Jogú Város polgármesterének a települési képviselők indítványai alapján kidolgozott, az önkormányzat honlapján és a Tarjáni Városlakó újságban közzétett javaslata
a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerekre utaló és ezáltal nem javasolt közterületi nevek módosítására**

	Meglévő		Javasolt név		Javasolt név 2. változat		Helyrajzi szám Hrsz.
	Név - régi	Közterület jelleg	Név	Közterület jelleg	Név	Közterület jelleg	
a)	Alpári Gyula	út	Szögverő	utca	Alpár	utca	3567
b)	Asztalos János	út	Asztalos	út	Alsósor	út	12740
c)	Corvin	út	Corvin	út	Corvin János	út	1627, 1637, 1645, 1653
d)	Gorkij	körút	Gorkij	körút	Brezina	körút	6593, 6697, 6700
e)	Partizánok	útja	Kőbánya	utca	Kőbánya	utca	16481, 16482
f)	Rózsa Ferenc	út	Rózsa	út	Ferenc	út	3291, 3292/9
g)	Sallai	út	Sallai	út	Salamon	út	8944
h)	Tanács	út	Tanács	út	Tanácsnok	út	3919
i)	Úttörők	út	Úttörők	út	Élelemtár	út	3934, 3936/4, 3926
j)	Zalka Máté	út	Zalka	út	Kovácsoló	út	3326

Indoklás a közterületi nevek változtatásához

a) Alpári Gyula út

Javasolt 1. név: Szögverő utca. Foglalkozásnév, az acélgári szögverő üzemben dolgozó munkások emlékére

Javasolt 2. név: Alpár út. Az Alpár török eredetű régi magyar férfinév, jelentése: hős férfi.

b) Asztalos János út

Javasolt 1. név: Asztalos út. A rövid Asztalos út a korábbihoz hasonló hangzású. A foglalkozást jelentő Asztalos elnevezés illik a szomszédos Vasas, Határőr úthoz. A megszokott útnévhez hasonló hangzás segíti a tájékozódást.

Javasolt 2. név: Alsósor út. Az utat Rónatelep (Gusztávtáró) történetéről szóló forrás alsósorként említi „*A lakásszükség enyhítésére 1907-ben 5 lakást építettek. Az alsósor erdő felőli részére egyet és a kocsit felé eső részére négyet.*”
<http://www.medveskepekben.eoldal.hu/cikkek/ronatelep.html>

c) Corvin út

Javasolt 1. név: Corvin út. A Corvin elnevezés út a történelmi Corvin családra – Corvin János, Corvin Mátyás – utal. Nem téveszthető össze Korvin Ottóval, (született Klein Ottó) akit nem javasol az MTA.

Javasolt 2. név: Corvin János út. A Wikipédia szerint: Corvin vagy Korvin János magyar trónkövetelő, horvát-szlavón bán. Született: 1473. április 2., Buda, Budapest, meghalt: 1504. október 12., Krapina, Horvátország. Szülők: I. Mátyás magyar király, Aragóniai Beatrix magyar királyné. Gyermekai: Corvin Erzsébet, Corvin Kristóf.

d) Gorkij körút

Javasolt 1. név: Gorkij krt. Gorkij az MTA szerint világirodalmi jelentőségű orosz-szovjet író, publicista (1868-1936). Érdemeit nem csökkenti, hogy az adott történelmi politikai helyzetet hogyan élte túl. Irodalmi műveit ma is játsszák (Éjjeli menedékhely).

A Gorkij körút elnevezés megtartását ezért javasoljuk.

MTA: „Világirodalmi jelentőségű orosz-szovjet író, irodalomkritikus, publicista (1868–1936). Már neves íróként lesz az 1900-as évek elején az Oroszországi Szociáldemokrata Párt tagja, a bolsevik csoporthoz csatlakozik. Leninnel szemben korainak tartja a forradalmat 1917-ben, de támogatja a konszolidálódó szovjethatalmat, világirodalmi kiadót szervez. Politikai konfliktusok miatt 1921-től 1931-ig külföldön él, 1931-ben hazatér, a Szovjet Írószövetség első elnöke lesz, így részt vesz a szovjet önkényuralmi rendszer fenntartásában, ha annak egyes jelenségeit nemegyszer éles konfliktusokat vállalva bírálja. Neve ezért közterület és közintézmény elnevezésére nem használható.”

Javasolt 2. név: Brezina krt. A Brezina a lakótelepi domb neve.

e) Partizánok útja

Javasolt 1. és 2. név: Kőbánya utca. Somoskő városrészben a hatályos térképen a korábbi Partizánok útja már Kőbánya út néven szerepel, innen nyílik a KCR nyilvántartásban szereplő Kőbánya utca. Ezért javasoljuk az azonos közterületi jelleget így: Kőbánya utca.

f) Rózsa Ferenc út

Javasolt 1. név: Rózsa út. A Rózsa, mint virágnév a megszokott útnévhez hasonló hangzású, segíti a tájékozódást.

Javasolt 2. név: Ferenc út. A Ferenc út a Ferenc telepre utal.

g) Sallai út

Javasolt 1. név: Sallai út. A Sallai út elnevezés nem utal egyértelműen Sallai Imrére, akit nem javasol az MTA. A Sallai kiterjedt családnév, köztük jó páran elismert, híres emberek.

Sallai Kornélia 1919-2003. Jászai Mari díjas osztrák származású magyar színésznő

Salla mint település neve: Salla nevű város van Ausztriában, Finnországban.

Így az elnevezés megtartása javasolt.

Javasolt 2. név: Salamon út. Salamon I. András és Jaroszló Anasztázia kijevi hercegnő házasságából kései gyermekként született Árpád-házi magyar király 1063-1074 között.

h) Tanács út

Javasolt 1. név: Tanács út. A Tanács út elnevezés nem utal egyértelműen a szovjet mintára meghonosított tanácsrendszerre, akit nem javasol az MTA. A Tanács elnevezés utalhat többek között a mai Európa Tanácsra, és köznapi értelemben a jó tanácsra, a tanácsadásra. Így az elnevezés megtartása javasolt.

Javasolt 2. név: Tanácsnok út. A Tanácsnok közfeladatokat ellátó személy.

i) Úttörők út

Javasolt 1. név: Úttörők út. Az Úttörő elnevezés köznapi értelemben pozitív értelmű pld. valamely tudományos kutatás úttörői. Így az elnevezés megtartása javasolt.

Javasolt 2. név: Élelemtár út. A területen Élelemtár működött az 1900-as évek elején.

j) Zalka Máté út

Javasolt 1. név: Zalka út. A történelem számos jeles Zalka vezetéknevű embert ismer, többek között Zalka János (Gombai és marcsa-magyar Zalka János (Veszvény 1820. – Győr 1901) teológiai doktor, győri püspök).

Zalka Máté az MTA szerint: „Kommunista mozgalmi vezető (1896–1937). 1916-ban orosz hadifogságba került és 1917 után a Vörös Hadseregben harcolt. Később a szovjet állambiztonsági szervek munkatársa, a mezőgazdaság erőszakos kollektivizálásának aktív résztvevője. Irodalmi tevékenységet is kifejtett. A szovjetunióbeli magyar kommunista emigráció tevékeny tagja, különböző szovjet intézmények (pl. Forradalmi Színház stb.) vezetője. 1936-tól Spanyolországban a köztársaságiak oldalán Lukács Pál néven harcolt és esett el.” Zalka Máté 20 éves kora óta nem élt Magyarországon, a spanyol polgárháborúban Lukács tábornok néven hősként esett el.

Javasolt 2. név: Kovácsoló út. Foglalkozásnév, az acélgyári kovácsoló üzemben dolgozó munkások emlékére.

F.3 Függelék

A beérkezett lakossági vélemények

1.

Az **"Úttörők út"** átnevezésével kapcsolatban javasoljuk, hogy **maradjon továbbra is ez az elnevezés.**

Úgy gondoljuk, hogy Salgótarjánban nem az utak elnevezése a legnagyobb probléma, hanem a munkahelyek teremtése. A vásártéri épületek felújítását, kábítószerek, kisebbségek itt élésének (támogatásainak, segélyezéseinek) csökkentését javasoljuk, esetleg akinek kettőnél több gyereke van, attól a támogatásokat meg kellene vonni, ha nincs pénzük a közös költséget sem fizetni, nincs itt helyük.

Ilyen körülmények között az ingatlanok is elértéktelenednek. Másfél éve kötöttünk ide, de amennyiben megváltoztatják "Élelemtár út"-ra az utcanévet, megfontoljuk, hogy maradjunk-e továbbra is ebben a városban.

Azért, ha már változtatni akarnak - aminek véleményünk szerint senki sem örül, mivel nincs értelme és sok helyen módosítani kell a változást (hiába illetékmentes, az elintézése idő, mivel még a forgalmi engedélyt is cserélni kell pl., és mindenhová levelet feladni, amit nekünk kell megfizetni) - legalább valami normális elnevezést javasolhattak volna, az "Élelemtár út" elnevezés elég viccesnek hangzik.

Azért azt örömmel vesszük, hogy legalább lakossági felhívást tettek közzé a javaslatokról, nem úgy mint máshol, mint pl. Szécsényben, ahol csak eldöntötte a képviselő testület lakossági felhívás nélkül az utcanévváltozásokat.

2.

Javaslataim a következők:

1. Alpár
2. Asztalos
3. Corvin János
4. Gorkij
5. Kőbánya
6. Rózsa
7. Sallai
8. Tanács
9. Úttörők
10. Kovácsoló

3.

Az interneten olvasva a 10 salgótarjáni utcanév változtatásról szóló cikket szeretném figyelmedbe ajánlani az 1989-ben megjelent Museumi értekező VI. számát. Szerzője Hlavacska Edit, címe Salgótarján utcanévei. (a Múzeumban és a B.B. Könyvtárban megtalálható a kiadvány.)

E kiváló munkának szerkesztőjeként merem ajánlani ezt a munkát a tervezett változtatásokhoz. Szakmailag segíthet a megfelelő utcanév megtalálásához. Fontos ismereteket tartalmaz. Az olvasott javaslatok indoklásai itt-ott katasztrofális butaságokat is tartalmaz.

4.

A Nógrád megyében megjelenő Szuperinfó április 16-i számában olvastam, hogy lakossági felhívást tettek közzé azzal kapcsolatban, hogy néhány közterület nevét megváltoztatják és szeretné a Közgyűlés azt, hogy minél több hozzá- szólás, javaslat hangozna el ezzel az üggyel kapcsolatban. Mint tősgyökeres salgótarjáni születésű szépkorú lakos örülök ennek az intézkedésnek és példaértékűnek tartom, hogy az egyszerű emberek véleményét is meghallgatják. A XXI-ik században ne legyen Sztálin, Lenin, vagy Kun Béla stb. nevét viselő közterület, de az akkori hibás eszméket is meg kell szüntetni például a vöröscsillag, ötévesterv, felszabadulás közterületi nevek sem helyesek. Egy dologban egy kicsit bizonytalan vagyok, ha már ennyire górcső alá vették a régmúlt időszakot, annak hibáit, el lehetne arról gondolkodni, hogy itt a városban, a Vásártéren megmaradjon-e a Löwy Sándor nevét viselő utcanév? Ezt Önöknek kell eldönteni! Tudom a Közgyűlés már döntött ezekben a kérdésekben és nem sok reményt táplálok, hogy soraim megértésre kerüljenek. Viszont, ha a közeljövőben ismét ilyen probléma, tehát közterületi névváltoztatás történne és az egyszerű embereket, lakosokat is meghallgatnák akkor sok híres ember író, költő, tudós, politikus, világjáró, feltaláló, színészt lehetne megtisztelni azzal, hogy közterületet nevezzenek el róluk itt Salgótarjában. Apáczai Csere János, Babits Mihály, Illyés Gyula, Jászai Mari, Karinthy Frigyes, Kodály Zoltán, Kosztolányi Dezső, Krúdy Gyula, Móra Ferenc, Rajk László, Veres Pálné, Vörösmarty Mihály és még lehetne a sort folytatni, mind-mind híres emberek voltak és Salgótarjában egyikükről sincs közterület elnevezve! De itt vannak a megyénk szülöttei -Tolnay Klári, Dornyai Béla- egyikük nevét sem viseli városunkban közterület! Az igaz, hogy Dornyai Béláról van iskola és múzeum is elnevezve, de a Városháza előtti terecske, aminek Múzeum tér a neve, talán szerencsésebb lett volna Dornyai Béláról elnevezni. Megérdemelte volna sokat tett Salgótarjánért. Viszont, hogy jó dolgokat is említsek, híres szülöttünkről Zenthe Ferencről emlékpark lett elnevezve Salgóbanján, Fölster Kálmánról, a városunk első polgármesteréről pedig teret neveztek el és egy nagyon szép szobor őrzi emlékét. Köszönöm szépen, hogy hozzászólhattam ehhez a kérdéshez.

5.

A Tanács úton lakom és szeretném ha megmaradna ez az utcanév.
Maradjon: javasolt új 1. változat.
Köszönöm a lehetőséget.

6.

Az én és családom az Úttörők úton lakunk.
Szeretnénk ha továbbra is Úttörők út lenne az utca neve.

7.

Az Úttörők út nevének megváltoztatása ellen szeretnék írni. A törvény szerint lehet hogy a kommunista rendszert pont az úttörőmozgalom tartotta fenn, és jelképezte, de már jóval korábban voltak úttörők, akik valamit felfedeztek, vagy kitaláltak. Ezért nem érzem úgy (számos ittlakóval egyetemben), hogy az utcanév megváltoztatása indokolt lenne. A 2. változat (Élelemtár út) elfogadása kevésbé indokolt, mert bár állítólag volt itt egy élelemtár kb. 100 éve, arra életkoránál fogva kétlem, hogy bárki emlékezne. Ennyi erővel Avarok, Tatárok, vagy Törökök útja is lehetne, mert biztos jártak erre. Tehát én és az általam megkérdezettek egyike sem javasol utcanévváltoztatást, figyelembe véve érzelmi, anyagi járulékokat is. Az Úttörők utat mindenki tudja, hogy hol van, az Élelemtárral már bajban lennének. Bízom bölcs döntésükben!

8.

Üdvözlök mindenkit! Én is szeretném leírni a véleményem az utca név változással kapcsolatban. Mivel én az Úttörők útján lakom ezzel kapcsolatosan szeretnék írni. Engem a többi nem igazán érint így ezekkel nem foglalkoznék. A mi utcánk új neve Élelemtár lenne..... Ami erről nekem eszembe jutott először hát ez borzalmas!!!!!!

Abban biztos vagyok akinek ez "beugrott" az nem volt magánál..... Úgy gondolom nyilván nem itt lakik, de még csak ismerőse sincs itt. Ez a szó én szerintem szörnyű..... úgy gondolom ilyen szó nincs is /de, hogy én még nem találkoztam vele az igazán/ Ez a szó a mindennapi szóhasználatban nem szokásos. kiejtése nem szép és nem igazán elfogadott. Képzeljük csak el valaki megkérdi te hol laksz? Mit mondunk : Az Élelemtár utcában.. Micsoda? Na igen..... Az én javaslatom a következő lenne:

Vásártér utca vagy Régivásártér Ezek a nevek szépen ejthetők kellemes a hangzásuk és mindenki tudja miről van szó!!!!!! Én nem szeretnék az Élelemtár utcában lakni. Tudom a virág nevek elfogytak és nem igazán egyszerű jó nevet kitalálni amit aztán esetleg majd megint meg kell változtatni.... Ha ne talán lehetne kérem fontolják meg... Köszönöm, hogy megírhattam a véleményem. Remélem el is olvassák!

9.

A salgótarjáni Tanács utcában lakom. Nem értek egyet a tervezett névváltoztatással, születésem óta ebben az utcában lakom és soha nem gondoltam a kommunista szervre az utcanév használatakor, csak a jó tanács adására. Remélem véleményemet a döntéskor figyelembe veszik.

10.

Szomorúan olvasom, hogy a behódolt tudósaink nyomására nekünk követni kell őket,(fidesz nyomás).

Nem értek egyet a Tanács út nevének megváltoztatásával!

Az első ajánlás ill. indokolás az igaz :

Maradjon Tanács út!!